

Persoonlijk en vertrouwelijk

Provincie Flevoland
T.a.v. de heer drs. P.C. Liedekerken
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

5 maart 2018,

Referentie: **JLS/MdG-conceptrapportage**

***Betreft: Rapportage van feitelijke bevindingen berekening
fractiereserves 2015 en 2016***

Geachte heer Liedekerken,

Wij hebben specifieke werkzaamheden verricht met betrekking tot de berekening van de fractiereserves over 2015 en 2016 en de berekeningen van de reserve per fractie, zoals omschreven in onze opdrachtbrief van 24 mei 2017 met referentie JLS/eo402768/MdG/ed. Deze rapportage bevat de uitkomsten van onze werkzaamheden.

***1. Aard en reikwijdte van de verrichte
werkzaamheden***

Onze werkzaamheden zijn verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 4400 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie'. Het doel van een opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden is het verrichten van die werkzaamheden die wij met provincie Flevoland zijn overeengekomen en het rapporteren over de feitelijke bevindingen. Aangezien wij slechts verslag doen van feitelijke bevindingen uit hoofde van de overeengekomen werkzaamheden betekent dit dat op de in de verantwoordingen inzake de fractiereserves over 2015 en 2016 opgenomen cijfermateriaal en toelichtingen geen accountantscontrole is toegepast en dat evenmin een beoordelingsopdracht is uitgevoerd. Dit houdt in dat aan onze rapportage geen zekerheid kan worden ontleend omtrent de getrouwheid van het in de jaarcijfers opgenomen cijfermateriaal en toelichtingen daarop. Het is de bedoeling dat u zelf een oordeel vormt over de werkzaamheden en over de in dit rapport weergegeven bevindingen en op basis daarvan uw eigen conclusie trekt. Wij wijzen u er op dat indien wij aanvullende werkzaamheden zouden hebben verricht of een controle- of beoordelingsopdracht zouden hebben uitgevoerd, wellicht andere onderwerpen aan het licht zouden kunnen zijn gebracht die voor u van belang kunnen zijn.

*PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357,
1006 BJ Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl*

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

2. Verrichte werkzaamheden

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht:

Berekening van de reserve per fractie:

- 1) Het berekenen van het verschil tussen de bijdrage van de provincie en de verantwoordde lasten voor het jaar 2015 en 2016 voor alle fracties.
- 2) Het optellen van bovengenoemde bedragen.
- 3) Deze bedragen vergelijken met verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning, om zodoende na te gaan of dit conform boven genoemde verordening leidt tot de reserve van de betreffende fracties.

Beperking reikwijdte

Ten aanzien van de reikwijdte van de opdracht en de bovenstaand uitgevoerde werkzaamheden maken wij de volgende opmerkingen:

- Ons onderzoek is gericht op de verantwoordde baten en lasten van in totaal 13 fracties welke gedurende 2015 en/of 2016 fractievergoedingen hebben ontvangen.
- Bij het onderzoek hebben wij ons beperkt tot het berekenen van het verschil tussen de door de fracties ontvangen provinciale bijdrage minus de verantwoordde lasten voor de fractieverantwoordingen over het eerste kwartaal 2015, het tweede tot en met het vierde kwartaal 2015 en 2016. Mogelijke tussentijdse reservemutaties maken geen onderdeel uit van ons onderzoek
- Bij het onderzoek hebben wij gebruik gemaakt van de fractieverantwoordingen welke wij gedurende 2015 en 2016 hebben onderzocht in het kader van ons opdracht inzake de fractieverantwoordingen.
- Wij hebben niet onderzocht of de kosten eventueel ook op een andere wijze zijn gedeclareerd.

3. Uitkomsten verrichte werkzaamheden

3.1. Het berekenen van het verschil tussen de bijdrage van de provincie en de verantwoordde lasten voor het jaar 2015 en 2016 voor alle fracties.

3.2. Het optellen van bovengenoemde bedragen.

Als provinciale baten zijn onderstaande baten categorieën meegenomen in ons onderzoek:

- Jaarlijkse provinciale bijdrage op basis van de Verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2011;
- De door de provincie separaat vergoedde reis- en verblijfskosten

Als provinciale lasten zijn onderstaande lasten meegenomen in ons onderzoek:

- Alle lasten zoals deze verantwoord zijn in de fractieverantwoordingen over het eerste kwartaal 2015, over het tweede tot en met het derde kwartaal 2015, en over 2016.

De resultaten van bovengenoemde werkzaamheden zijn in de onderstaande tabel samengevat:

	<u>Baten</u>			<u>Lasten</u>			<u>Saldo</u>			<u>Totaal saldo</u>	
	2015 (kwartaal 1)	2015 (kwartaal 2 t/m 4)	2016 (kwartaal 1 t/m 4)	2015 (kwartaal 1)	2015 (kwartaal 2 t/m 4)	2016 (kwartaal 1 t/m 4)	2015 (kwartaal 1)	2015 (kwartaal 2 t/m 4)	2016 (kwartaal 1 t/m 4)		
50 Plus	€ 4.589	€ 16.108	€ 11.397	€ 1.164	€ 7.358	€ 15.821	€ 3.425	€ 8.750	€ (4.425)	€	7.750
CDA	€ 6.838	€ 23.011	€ 34.343	€ 3.671	€ 14.540	€ 20.082	€ 3.167	€ 8.471	€ 14.261	€	25.899
ChristenUnie	€ 6.088	€ 18.382	€ 28.456	€ 8.111	€ 23.604	€ 26.421	€ (2.023)	€ (5.222)	€ 2.035	€	(5.210)
D66	€ 6.978	€ 20.723	€ 30.324	€ 3.825	€ 18.272	€ 19.278	€ 3.153	€ 2.451	€ 11.046	€	16.650
Groenlinks	€ 4.589	€ 16.108	€ 21.995	€ 5.160	€ 15.295	€ 22.064	€ (571)	€ 813	€ (68)	€	174
Senioren Flevoland	n.v.t.	€ 4.925	€ 10.998	n.v.t.	€ 1.474	€ 3.058	n.v.t.	€ 3.451	€ 7.939	€	11.390
Inwonersbelang Flevoland	€ 4.589	n.v.t.	n.v.t.	€ 2	n.v.t.	n.v.t.	€ 4.587	n.v.t.	n.v.t.	€	4.587
PvdD	€ 4.589	€ 16.108	€ 22.260	€ 25	€ 9.190	€ 22.268	€ 4.564	€ 6.917	€ 18.135	€	11.473
PvdA	€ 4.615	€ 19.181	€ 25.223	€ 4.498	€ 10.785	€ 13.375	€ 117	€ 8.396	€ 11.849	€	20.362
PVV	€ 7.587	€ 25.312	€ 34.348	€ 1.160	€ 1.380	€ 4.128	€ 6.428	€ 23.933	€ 30.220	€	60.581
SGP	€ 4.589	€ 16.214	€ 23.914	€ 4.132	€ 14.683	€ 22.624	€ 457	€ 1.531	€ 1.291	€	3.278
SP	€ 6.088	€ 23.208	€ 31.260	€ 134	€ 3.943	€ 6.497	€ 5.955	€ 19.266	€ 24.763	€	49.983
VVD	€ 10.586	€ 27.653	€ 41.256	€ 2.440	€ 9.719	€ 9.558	€ 8.146	€ 17.934	€ 31.698	€	57.778
Totaal	€ 71.726	€ 226.933	€ 315.774	€ 34.323	€ 130.243	€ 185.174	€ 37.403	€ 96.690	€ 148.744	€	264.695

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

3.3. *Deze bedragen vergelijken met verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning, om zodoende na te gaan of dit conform boven genoemde verordening leidt tot de reserve van de betreffende fracties.*

Onze werkzaamheden zijn uitgevoerd op basis van de Verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2011 paragraaf 2 (artikel 6 tot en met 12). Onderstaand weergegeven de passages uit de genoemde verordening welke zijn gebruikt om de werkzaamheden inzake de fractie reserves te verrichten.

- Artikel 6 en 8 hebben betrekking tot de fractieverantwoordingen, de passages uit deze artikelen zijn niet meegenomen in de genoemde specifieke werkzaamheden
- Artikel 9 en 10 hebben betrekking op het ontstaan van nieuwe fracties en zetelmutaties. Deze artikelen zijn niet specifiek meegenomen in de genoemde specifieke werkzaamheden
- Artikel 11 en 12 hebben betrekking op bevoorschotting en indexatie, ook deze artikelen zijn niet onderzocht.

De specifiek genoemde werkzaamheden richten zich specifiek op artikel 7 lid 3,4 en 5:

- Artikel 7.3: Het in enig jaar niet besteedde gedeelte van de vergoeding toekomend aan een fractie wordt gereserveerd ter besteding door die fractie in volgende jaren.

Bij enkele fracties zijn de tekorten gesaldeerd met overschotten. Dit is toegestaan op basis van bovengenoemd artikel.

- Artikel 7.4: De reserve bedoeld in het derde lid is op 1 januari niet groter dan 30% van de bijdrage die de fractie in het voorgaande kalenderjaar toekwam ingevolge artikel 6, eerste lid, met dien verstande dat de reserve aan het einde van het laatste volle kalenderjaar van een zittingsperiode nihil is.
- Artikel 7.5: Het bedrag waarmee de maximale reserve bedoeld in lid 4 wordt overschreden vervalt aan de provincie en wordt teruggevorderd dan wel in mindering gebracht op het eerstvolgende uit te betalen voorschot.

Op basis van bovenstaande kan de provincie de bedragen genoemd in bovenstaande tabel tot een maximum van 30% van de fractievergoeding van 2016 per betreffende fractie terugvorderen of in mindering brengen van het eerstvolgende uit te betalen voorschot. Zie onderstaande tabel:

Partij	Fractievergoeding 2016 ingevolge artikel 6.1	Maximale reserve (30% van vergoeding 2016)	Vershil maximale reserve en saldo baten/lasten 2015+2016
50 Plus	€ 10.998	€ 3.299	€ 4.450
CDA	€ 31.260	€ 9.378	€ 16.521
ChristenUnie	€ 25.083	€ 7.525	€ -
D66	€ 28.172	€ 8.451	€ 8.198
Groenlinks	€ 21.995	€ 6.599	€ -
Senioren Flevoland	€ 10.998	€ 3.299	€ 8.091
Inwonersbelang Flevoland	€ -	€ -	€ 4.587
PvdD	€ 21.995	€ 6.599	€ 4.874
PvdA	€ 25.083	€ 7.525	€ 12.837
PVV	€ 34.348	€ 10.304	€ 50.276
SGP	€ 21.995	€ 6.599	€ -
SP	€ 31.260	€ 9.378	€ 40.605
VVD	€ 37.436	€ 11.231	€ 46.547
Totaal	€300.623	€ 90.187	€ 196.986

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

4. Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Deze rapportage is uitsluitend bestemd voor provincie Flevoland, aangezien anderen die niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden de resultaten onjuist kunnen interpreteren. Wij attenderen u er derhalve op dat de rapportage niet (geheel of gedeeltelijk) aan anderen mag worden verstrekt zonder onze uitdrukkelijke toestemming vooraf.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn gaarne bereid de inhoud van deze rapportage verder toe te lichten.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. J.L. Sebel RA
Partner
jan.sebel@nl.pwc.com
T: 088 792 52 91
F: 088 792 96 58